

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ
«ҚАЗГИДРОМЕТ» РМК

ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫ

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ №33 БЮЛЛЕТЕНІ

2024 ж. 16 тамыз, жұма

1-сурет. 2024 ж. 15 тамыздағы гарыштан түсірілген Каспий теңізінің фотосуреті (Sentinel-3 OLCI)

**2024 Ж. 15 – 20 ТАМЫЗ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН
КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ СОЛТҮСТІК БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ
ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ**

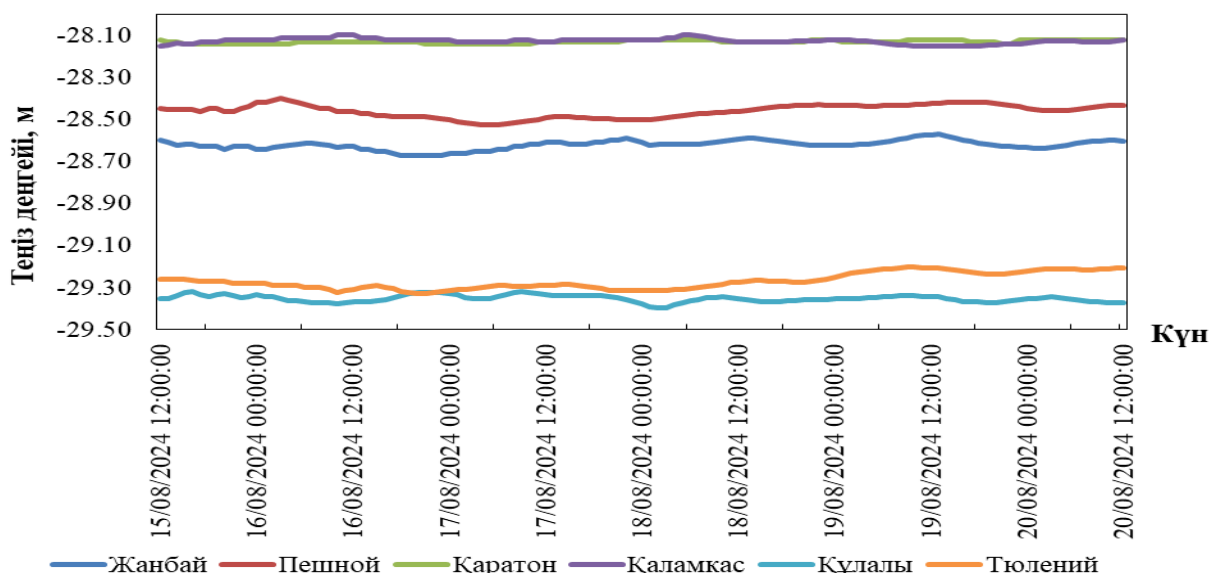
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 15–20 тамыз аралығында теңіз деңгейінің минус 28,66 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,10 м-ден минус 29,40 м аралығында болуы мүмкін.

2-суретте Каспий теңізінің солтүстік бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ- ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Т Пешной, Құлалы арал, Жанбай, Тюлений арал, Жанбай, Қаратон және Қаламқас аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары күтілмейді, теңіз деңгейінің ауытқуы **12 см-ден аспайды.**

2-сурет. Солтүстік Каспийдегі теңіз деңгейінің болжамы

2024 Ж. 15 – 20 ТАМЫЗ АРАЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ ОРТАҢҒЫ БӨЛІГІ ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖӘНЕ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ БОЛЖАМЫ

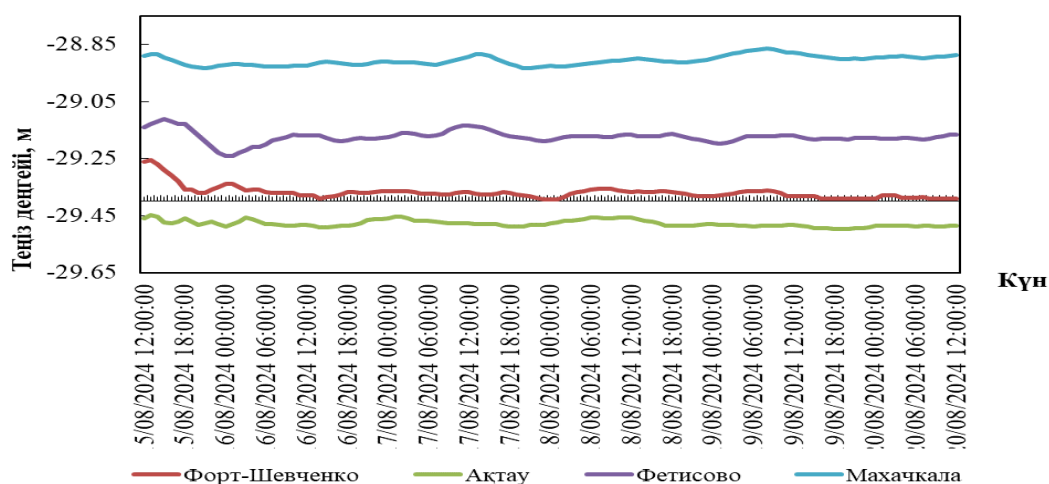
ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІ.

2024 ж. 15–20 тамыз аралығында теңіз деңгейінің минус 29,23 м шамасында ауытқуы күтілуде. Теңіз деңгейінің ауытқу диапазоны минус 28,86 м-ден минус 29,50 м аралығында болуы мүмкін.

3-суретте Каспий теңізінің Ортаңғы бөлігіндегі әртүрлі нүктелердегі теңіз деңгейінің болжамды мәндерінің графигі көрсетілген.

ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ ҚҰБЫЛЫСТАР.

Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово және Махачкала аймағында желшегерме және желкөтерме құбылыстары **күтілмейді**, теңіз деңгейінің ауытқуы **14 см-ден аспайды**.

3-сурет. Орта Каспий пункттеріндегі теңіз деңгейінің болжамы

**ҚАЗАҚСТАН ЖАҒАЛАУЫНЫҢ ӘРТҮРЛІ ПУНКТТЕРІНДЕ
БОЛАТЫН ТЕҢІЗ ДЕҢГЕЙІНІҢ БОЛЖАМАЛЫ МӘНДЕРІ**

Пункттың атауы	Ең жоғары		Ең төмен		Орташа теңіз деңгейі, см (БЖ м)
	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	теңіз деңгейі, см (БЖ м)	күні, уақыты. ГОУ*	
Солтүстік Каспий					
Жанбай	-57 (-28,57)	19/08/2024 13:00:00	-67 (-28,67)	16/08/2024 23:00:00	-62 (-28,62)
Пешной	-40 (-28,40)	16/08/2024 03:00:00	-0,52 (-28,52)	17/08/2024 05:00:00	-46 (-28,46)
Қаратон	-12 (-28,12)	15/08/2024 12:00:00	-14 (-28,14)	15/08/2024 15:00:00	-13 (-28,13)
Қаламқас	-10 (-28,10)	18/08/2024 05:00:00	-15 (-28,15)	19/08/2024 14:00:00	-13 (-28,13)
Құлалы	-132 (-29,32)	15/08/2024 16:00:00	-140 (-29,40)	18/08/2024 02:00:00	-135 (-29,35)
Тюлений	-120 (-29,20)	19/08/2024 10:00:00	-133 (-29,33)	16/08/2024 20:00:00	-127 (-29,27)
Орта Каспий					
Форт-Шевченко	-126 (-29,26)	15/08/2024 13:00:00	-139 (-29,39)	18/08/2024 01:00:00	-137 (-29,37)
Ақтау	-145 (-29,45)	15/08/2024 13:00:00	-150 (-29,50)	19/08/2024 18:00:00	-148 (-29,48)
Фетисово	-111 (-29,11)	15/08/2024 15:00:00	-124 (-29,24)	16/08/2024 00:00:00	-117 (-29,17)
Махачкала	-86 (-28,86)	19/08/2024 08:00:00	-93 (-28,93)	17/08/2024 21:00:00	-91 (-28,91)

ГОУ*- гринвич орташа уақыты

**2024 ж. 8 – 14 ТАМЫЗ ТЕҢІЗ
ДЕҢГЕЙІНІҢ ЖАҒДАЙЫНА ШОЛУ**

Қазгидрометтің Пешной, Жанбай, Құлалы аралы теңіз станциялары мен посттарының, сондай-ақ Росгидрометтің (Тюлений аралы) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізінің солтүстік бөлігінде теңіз деңгейінің орташа мәні минус 28,95 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,46 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,35 м-ге сәйкес келді.

Қазгидрометтің Форт-Шевченко, Ақтау, Фетисово теңіз станциялары мен посттарының және Росгидрометтің (Махачкала) жедел мәліметтері бойынша, Каспий теңізі суы терең бөлігінде деңгейінің орташа мәні минус 29,20 м-ге, ең жоғарғы мәні минус 28,54 м-ге, ең төменгі мәні минус 29,49 м-ге сәйкес келді.

**СОЛТҮСТІК-ШЫҒЫС ЖАҒАЛАУДАҒЫ ЖЕЛШЕГЕРМЕ-ЖЕЛКӨТЕРМЕ
ҚҰБЫЛЫСТАРЫНЫҢ ҚАУІП-ҚАТЕР ӨЛШЕМДЕРІ**

	Көтерілу/Төмендеу, см	Сипаттамасы***	Салдары
Желкөгерме	50	Өте қиын кезең	жағалаудың су басуы 5 км-ге дейін
	65	Қауіпті	бөгеттер мене үйлердің су басуы 10 км дейін
	110	Аса қауіпті	жағалаудың су басуы, бөгеттердің және үйлердің су басуы 10 км астам
Желшегерме	-50	Өте қиын кезең	кішкене кемелердің жүзуінің қиындауы
	-65	Қауіпті	кішкене және орта кемелердің жүзуінің қиындауы
	-100	Аса қауіпті	кемелер қайыңға тұрып қалуы мүмкін

* Есептік сипаттамалар Каспий теңізі жағдайына «Қазгидромет» РМК жасаған Дат гидравликалық институтының MIKE 21 гидродинамикалық модулін қолдану арқылы алынған. Есептеу барысында теңіз деңгейін бақылау мәлеметтері және 24-120 сағаттың қысым алабының сандық болжауы пайдаланылған.

** Ерекше белгілерді анықтаған кезде жергілікті жағдайлар есепке алынды.

*** Желшегерме-желкөтерме құбылыстары биіктігінің өте қиын кезеңі 50% қамтамасыздықпен, қауіпті - 25% қамтамасыздығымен, аса қауіпті - 2 % қамтамасыздығымен анықталды. Есептеу 1940-2020 жж. Т. Пешной деректері бойынша жасалған.

БЖ – Балтық жүйесі

Бюллетень Каспий теңізінің гидрометеорологиялық зерттеулер басқармасында
кұрастырылды

Мекенжайы: 010000, Астана, Мәңгілік Ел даңғ. 11/1, Тел. (717)2 79 83 12

e-mail: ugmikm@meteo.kz

Бюллетеньдегі материалдарды пайдаланған кезде міндетті түрде
«Қазгидромет» РМК-ге сілтеме жасау керек.